

DENİZ KAVUKÇUOĞLU
KOMİK ŞEYLER
YAZMAK

♥
CAN

ÖYKÜ

Deniz Kavukcuođlu
KOMİK ŞEYLER
YAZMAK

Can Yayınları: 1674
Türk Edebiyatı: 486

© Deniz Kavukçuoğlu, 2007
© Can Sanat Yayınları Ltd. Őti., 2007

1. basım: Ekim 2007
2. basım: Ekim 2007

Yayına Hazırlayan: Faruk Duman

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Hayriye Kaymaz
Düzelti: Nurten Sönmezcan

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Őefik Matbaası

ISBN 978-975-07-0859-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŐTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Deniz Kavukçuoğlu
KOMİK ŞEYLER
YAZMAK

ÖYKÜ

CAN YAYINLARI

DENİZ KAVUKÇUOĞLU'NUN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTAPLARI

DENİZ BİTTİ / *deneme*
CANIM ACIYOR BABA / *öykü*

Deniz Kavukcuođlu, 1943'te İstanbul'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini İstanbul'da yaptı. 1963 yılında Almanya'ya gitti. Tübingen, Heidelberg ve Nürnberg'de felsefe, tarih, ekonomi okudu. 1970 yılından sonra Almanya'nın çeşitli kentlerinde, özel kuruluşlarda yönetici olarak çalıştı. Hamburg'da üç yıl öğretim görevlisi/proje yönetmeni olarak görev yaptı. Sıkıyönetimli dönemlerde yirmi iki yılı "zorunlu" olmak üzere, toplam otuz yıl Almanya'da yaşadı. 1960'lı yılların sonundan itibaren Ant Dergisi, Aydınlık Dergisi ve Yeni Ortam Gazetesi'nde yazıları yayınlandı. 1990'lı yılların başında Milliyet Gazetesi'nin yurtdışı baskısında, bir yıl da günlük Aydınlık Gazetesi'nde köşe yazıları yazdı. *Şiddetten Demokrasiye/ Sosyal Demokrasi ve Milliyetçilik*'i (Ercan Karakaş, Günay Özdoğan ve Murat Belge ile) 1996'da, *Karl Marx'tan Günümüze Almanya'da Sosyal Demokrasi*'yi 1997'de, *Deniz Bitti*'yi ve *Sosyal Demokraside Temel Eğilimler*'i 1998'de, *Alageyik Sokağı Bir Liman mıydı*'yı 2002'de, *Sen Vatan Haini misin Baba*'yı ve *Zarife*'yi 2003'te, *Kedi Gülüşü*'nü 2004'te, *Bir Yolculuk Öyküsü/TÜYAP İstanbul Kitap Fuarı'nın 25 Yılı*'nı 2006'da yayınladı. 1992 yılı sonunda Türkiye'ye dönen Deniz Kavukcuođlu, 1993 yılından bu yana TÜYAP A.Ş.'de genel koordinatör olarak görev yapıyor ve 1997 yılından beri Cumhuriyet Gazetesi'nde yazıyor.

*Değerli dostum, adam gibi adam,
sevgili Dursun Akçam'ın anısına...*

İÇİNDEKİLER

Cevriye Hanım	11
Levon Amca.....	17
Madam Katina.....	23
Kurmay Tevfik	37
Kapıcı.....	46
Şarkıcı.....	62
Kuaför	85
Bir Yeni Yıl Sabahı	99
Ortaköy'de Bir Gün.....	109
Kuyruklu Piyano	117
Özgüven.....	127
Komik Şeyler Yazmak	140
Yerdeki Adam.....	151

CEVRİYE HANIM

Ütülediği son fanilayı da önü alta gelecek şekilde ütü masasının yan başındaki yatağa serdi, kenarlarını dörder parmak, eteğini de bir karış içe doğru katladıktan sonra ters çevirerek öbürlerinin üzerine koydu. Böyle isterdi Mümtaz Bey; titiz bir insandı. İlk gün ona evi gezdirmiş, mutfaktaki, yatak odasındaki tüm dolapları açıp içlerini göstermiş, tabakları, tencereleri, bardakları, yatak çarşaflarını, iç çamaşırlarını, çoraplarını nasıl yerleştirmesi gerektiğini tek tek anlatmıştı.

“Dolapların içindeki her şey mum gibi olmalı,” demişti.

İlk kez bir bekâr evinde çalışıyordu. İki yıldır gündeliğe gittiği Hümeysra Hanım,

“Çekinecek bir şey yok, korkma, Mümtaz Bey efendi insandır, ben kefilim,” deyince,

“Olur,” demişti, “bir deneyeyim.”

Gündelikçi kadınların bekâr evlerine gitmeleri iyi karşılanmazdı. Özellikle kocaları buna izin vermezdi. Cevriye Hanım da evliydi, Kartal, Kurtköy’de kocası, kızı ve oğluyla bir gecekonduda yaşıyorlardı. Kocası kundura onarımcısıydı, beş yıl öncesine kadar Kartal’da kendi işinin sahibiyken, işler azalıp da kirasını ödemekte zorlanınca dükkânını kapat-

mış, Yakacık'ta bir ayakkabı fabrikasında vardiya başı olarak işe başlamıştı Mustafa Usta. Üç yıl boyunca eve düzenli giren parayla eskisinden daha rahat bir yaşam sürmüşler, oturdukları eve yakın bir yerde inşaata başlayan bir kooperatife üye olmuşlardı. Her ay pek de azımsanmayacak bir ödenti ödüyorlardı. Cevriye Hanım o zaman başlamıştı evlere gündeliğe gitmeye. Bu, başlarda ona da, ailesine de ağır gelmiş, ama amaç, başlarını sokacak doğru dürüst bir ev sahibi olmak olunca çaresiz kabullenmişlerdi. Her şey yolunda giderken kocası iki yıl önce bir öksürük illetine yakalanmıştı. Uzunca bir süre doktora görünmekten kaçınmıştı. Ne var ki öksürüğü fabrikadaki yöneticilerin dikkatine takılınca Kartal Devlet Hastanesi'ne gitmek zorunda kalmıştı.

“Bir şeyim yokmuş,” demişti karısına. “Tiner boğazımı tahriş etmiş.”

İyi bir ustaydı Mustafa. Fabrika yönetimi hastalığının nedenini bilse de onu işten çıkartmamıştı. Cevriye Hanım ise kocasının gırtlak kanserine yakalandığını onun ölümünden beş ay önce öğrenmiş, yıkılmıştı.

O kötü günlerinde çok iyiliğini görmüştü Mümtaz Bey'in. Kim bilir kaç kez çalışmaya gelememiş, ama adamın ağzından tek bir ters sözcük çıkmamıştı. Tam tersine, yerini başka kadınların aldığı o günlerde bile onun parasını aksatmadan ödemişti.

“İnsanlık halidir, hepimizin başına gelebilir, sen canını sıkma Cevriye Hanım,” derdi.

Lisenin birinci sınıfına giden kızının okul masraflarını da beş yıldır Mümtaz Bey karşılıyordu.

Gebze-Haydarpaşa arası işleyen sabah trenleri

tıka basa gündelikçi kadınlarla dolu olurdu. Kadınlar öbekler halinde ara istasyonlarda inerler, her biri bir yana dağılırdı. Başlarındaki eşarplardan, üzerlerindeki mantolardan, topukları aşınmış ayakkabılarından bir bakışta anlaşılırdı gündelikçi oldukları. Cevriye Hanım, üzerindeki giysileriyle, ayağındaki ayakkabılarıyla çok farklıydı öbür kadınlardan. Kızının etkisiyle uzunca bir süre önce kurtulmuştu o eski, güllü dallı entarilerinden. Topuğu aşınmış ayakkabılar ise zaten yakışmazdı bir kunduracının karısına. Davranışları, konuşmaları da farklıydı. Öbür kadınlar gittikleri evlerin hanımlarını, beylerini çekiştirirken o ağzını açmazdı. Kadınlar Cevriye Hanım'ın bir bekâr evine gittiğini biliyorlardı. Hatta bir ara trende onun Mümtaz Bey'le arasında bir ilişki olduğu sözü dolaşmaya başlamış, Cevriye Hanım nasıl davranacağını, ne söyleyeceğini bilememişti. En iyisi susmak, hiç oralı olmamak, diye düşünmüş, kadınlar da bekledikleri tepkiyi alamayınca dedikodular bir süre sonra kesilmişti. Gerçekten de gittikleri evlerin beyleriyle, yetişkin oğullarıyla ilişkiler yaşayan kadınlar vardı aralarında. Kendileri anlatırlardı kadınların; nasıl olup da utanmadıklarına, yüzlerinin kızarmadığına şaşırırdı Cevriye Hanım.

Ütülediği fanilaları şifonyere yerleştirirken bir kadın çorabı ilişti gözüne. Aldı, kimin olduğunu anlamak istercesine dikkatle baktı, sonra yeniden eski yerine koydu. Kim bilir bu yatak odasının duvarları nelere tanık olmuştur, diye geçirdi aklından. Bekâr adamdı, olgun yaşına karşın çok da sağlıklıydı. Adamın yatak odasında neler yaptığı beni neden böyle ilgilendiriyor, diye düşündü. Garipti, ama Mümtaz Bey'i o kadınlardan kısıkanıyordu sanki. Nasıl bir duyguydu bu? İçinden kovmak istiyor, fakat kovamı-

yordu. Bana ne elin adamından, ne isterse yapsın, diyemiyordu. Kocasının ölümünün üzerinden iki yıl geçmişti, iki yıl da o öksürüklü dönemi; dört yıldır bedenine erkek eli değmemişti. Bu muydu içindeki o bir türlü kovamadığı kıskançlık duygularını yeşerten?

Eli saçlarına gitti; Mümtaz Bey'in olmadığı saatlerde başı açık çalışırdı. O gün üzerinde beyaz bir tişört, altında da her zaman giydiği kot pantolonu vardı. Yalnız olduğu zamanlar terlik giymezdi. Saatine baktı, Mümtaz Bey'in gelme saati yaklaşmıştı, cumartesi günleri öğleden sonra çalışmazdı. İşten çıktıktan sonra Kadıköy çarşısına gider, alışveriş yapardı. Eve geldiğinde getirdiklerini mutfağa bırakır, Cevriye Hanım'a arzu ettiği bir yemeği yapmasını söylerdi.

"Bana bir karnıyarık yapabilir misin?" derdi, sözelimi.

Ne kadar tatlı dilli, gönül alıcı bir insandı.

Cevriye Hanım salt karnıyarıkla kalmaz, yanında mutlaka pilav da pişirirdi. Bir sonra geldiğinde Mümtaz Bey'in kendisine,

"Yemekler gerçekten nefisti," diyerek övgüler düzeceğini bilirdi.

Zil çaldığında ayaklarına terliklerini geçirip kapıya koştu. Öngördüğü gibi, gelen Mümtaz Bey'di, her iki eli de şişkin poşetlerle doluydu.

"Alayım, Mümtaz Bey..."

"Yok, sen zahmet etme, ben götürürüm mutfağa."

Mümtaz Bey ellerindekileri mutfakta yere bıraktı. Kapıdan çıkmak için döndüğünde Cevriye Hanım'la göğüs göğüse geldi. O anda şaşkın bir anlatım belirmişti yüzünde. Şaşkınlığının nedeni Cevriye Hanım'la çarpışması değildi, onu ilk kez başı açık görüyordu.

Nasıl da kara saçları vardı kadının? Cevriye Hanım, Mümtaz Bey'in bakışlarından ortada bir tuhaflık olduğunu anladı. Ellerini onun baktığı yere, başına götürünce sarsıldı bir an. Hayatında ilk kez yabancı bir adamın karşısına başını örtmeden çıkmıştı. Aniden geri döndü; nedenini anlayan Mümtaz Bey,

“Niçin böyle bırakmıyorsun?” diye sordu.

Hiçbir yanıt gelmedi Cevriye Hanım'ın aklına, dondu kaldı. Sonra düşündü. Bir “yabancı” mıydı Mümtaz Bey? Yıllar içinde onca iyiliğini gördüğü bu adam onun yabancıası olabilir miydi?

“Nasıl isterseniz, Mümtaz Bey,” dedi.

Mutfakta poşetleri boşaltıp içindekileri dolaplara yerleştirirken, sormaktan kendini alamadı:

“Niçin istemişti başının açık kalmasını?”

Bunları düşünürken içerden sesi geldi Mümtaz Bey'in.

“Cevriye Hanım, ben biraz uzanacağım yatak odasında, sen rahatına bak. Bu arada bana bir İzmir köftesi yaparsan sevinirim...”

Mümtaz Bey'in yatak odasına uzanmaya gitmesi Cevriye Hanım'ın o gün yaşadığı ikinci “ilk”ti. Bir rastlantı mıydı bunlar, yoksa bir çağrı mı? Başını aç, yanıma gel mi demek istemişti? Şifoniyerdeki o fileli ipek çorabı Cevriye Hanım'ın göreceğini bilerek oraya koymuş olabilir miydi? Kafası allak bullaktı. Kendini işine veremiyordu. İzmir köftesi için soğan doğrarken bıçağı kaydırды, parmağı kesildi, kâğıt havludan bir parça kopartarak kesğin üzerine yapıştırdı. Neler oluyordu bugün? Aklına gene o çorap geldi; nasıl bir kadındı sahibi? Güzel, alımlı bir kadın olmalıydı, çünkü o tür çorapları ancak öyle kadınlar giyerlerdi. Kim bilir kendi bacaklarında nasıl dururdu? Keşke bir giyip baksaydı. Ardından, “Neler düşünün-

yorum ben?” diye söylendi. Kafasından geçenlerden utanıyordu, ama yatak odasındaki Mümtaz Bey’i de aklından çıkaramıyordu. Köfteleri, patatesleri yerleştirdiği tepsiyi fırına sürdü, ellerini yıkayıp kuruladı. Çıktı mutfaktan. Yatak odası mutfak kapısının da açıldığı koridorun sonundaydı. Kalbi göğüs kafesini çatlatacak ölçüde hızlı atıyordu. Yatak odasına doğru iki-üç adım attı. Odanın kapısı aralıktı. “Beni bekliyor,” diye düşündü. İçinde o odada yatan adama karşı hiçbir kızgınlık, öfke yoktu. Yoksa o odada Mümtaz Bey’le birlikte olan kadınlar gibi olmayı isteyen asıl kendisi miydi? Niçin yürüyordu oraya doğru, kendisini nelerin beklediğini bile bile. Bir an kocası geldi gözlerinin önüne, boğazına bir yumru oturdu.

“Bağışla beni Mustafa,” dedi. “Kolsuz kanatsız bırakıp gittin beni.”

Kapıya yaklaştı, ileriye doğru itti usulca. Mümtaz Bey yorganının altına girmiş, uyuyordu. Geri çekildi. Ne anlama geliyordu bu? Döndü, mutfağa uğrayıp fırına baktı, sonra salona geçip bir koltuğa oturdu. Artık hiçbir şey düşünmek istemiyordu. On dakika sonra kalktı, mutfağa gidip fırını söndürdü. Mümtaz Bey, o salondayken kalkmış, yatak odasının kapısını kapatmıştı. İçine olağanüstü bir rahatlık yayıldı; ağır bir yükün altından kurtulmuş gibiydi. Portmantoya gitti, eşarbını başına bağladı, kocasından kalan montunu geçirdi sırtına. Ayakkabılarını giyerken, topuklarına baktı, aşınmışlardı. İç geçirdi. Sonra portmantonun çekmecesini açıp Mümtaz Bey’in bıraktığı parasını aldı, kapıyı açıp çıktı. Kapatırken,

“Sen sahiden iyi adamsın Mümtaz Bey,” diye mırıldandı, “Allah tuttuğunu altın etsin.”

Moda, Ekim 2006

DENİZ KAVUKÇUOĞLU

KOMİK ŞEYLER YAZMAK

ÖYKÜ

Evet, neden olmasın? Aslında gülünecek bir hayatı onunki. Yalnızca kendi hayatı değil, yetmiş üç yıllık hayatına giren tüm insanlar; o insanların hayatları da komikti. Albay babası, Paşa amcası, kayınpederi, onların eşleri, Günnur... tümü de komik yaşanmış hayatların gülünç figürleriydi. Birden gülmeye başladı. Ne zamandır ilk kez böylesine içten, böylesine yüksek sesle gülüyordu.

Deniz Kavukçuoğlu, *Canım Actıyor Baba*'dan sonra yeni bir öykü kitabıyla okurlarıyla buluşuyor. Okurlarımızdan büyük ilgi gören Kavukçuoğlu, *Komik Şeyler Yazmak* adını verdiği bu kitapla birlikte öykü dünyamıza kalıcı bir biçimde girmiş oluyor. Okuyunca göreceksiniz, etkileyici bir gözlem gücü, unutulmaz bir duyarlılığı, güzel bir Türkçesi ve yürek burkan öykü kişileri var Kavukçuoğlu'nun.

KAPAK RESMİ: PAUL ACKERMAN

ISBN 978-975-07-0859-6

9 789750 708596

<http://www.canyayinlari.com>